

кваліфікованим викладацьким персоналом. З 29 викладачів вчені звання і наукові ступені мали лише 3. До того ж він незручно був розташований у територіальному відношенні. Тому міністерство погоджувалося на злиття Ізмаїльського педінституту з Одеським державним університетом. Однак, як вже зазначалося, невдовзі Чернівецький педінститут припинив своє існування, а Ізмаїльському педінституту вдалося «вижити» (нині – Ізмаїльський державний гуманітарний університет).

Олег Шилюк (*Чернівці*)

СКАРБИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ КНИГОЗБІРНІ: ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОГО КРАЄЗНАВЧОГО КОНТЕНТУ

Книжкові пам'ятки, рідкісні, цінні видання мають величезну історичну, наукову, духовну та матеріальну цінність. Манускрипти, стародруки, газети – це невід'ємна частина не лише місцевого, але й національного та світового культурного надбання. Зберегти їх, зробити доступним документальний спадок минулого – завдання особливо актуальне в нинішніх умовах.

Наукова бібліотека Чернівецького національного університету (далі НБ ЧНУ) – одна з найстаріших бібліотек України. Ця книгозбірня пройшла від Крайової бібліотеки Буковини до наукової університетської бібліотеки особливий історичний шлях, який наклав свій відбиток на специфіку та оригінальність її фондів. У 1986 р. в бібліотеці створено відділ рідкісних книг та рукописів. Фонд відділу нараховує понад 70 тис. документів, більш ніж на 15 мовах світу. У 2002 р. фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонд «Буковинензія» Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича визнано науковим об'єктом, що становить національне надбання.

Унікальність і багатогранність фондів НБ ЧНУ відображена через історію її розвитку та етапи становлення. Відповідно це зумовило прагнення до створення цифрової колекції «Буковинензія=Vucovinensia», що сприятиме збереженню та популяризації культурної спадщини і слугує забезпеченню освітніх, науково-дослідних, культурних та інших потреб

користувачів. Все це сприятиме інтеграції надбань українського народу у світовий культурний простір. Це була ідея презентувати те, що не видається читачам в силу різних причин. Тобто, візуалізація широкого доступу через цифрові копії і в той же час забезпечення збереження оригіналів документів через зменшення фізичного доступу до них.

Основні етапи реалізації проекту:

- формування матеріальної бази для створення цифрових копій;
- аналіз програмного забезпечення проєктів по візуалізації оцифрованих документів.

Результат реалізації проєкту:

- функціонуючий портал в домені chnu.edu.ua, структура якого відображає склад фонду відділу цінних книг та рукописів, окремих колекцій та типів документів;
- стосовно краєзнавчих видань окремо виділяються як документи, що стосуються Буковини, так і документи які надруковані в Чернівцях;
- початково представлено понад 100 документів (книги, альбоми, карти, ноти, календарі тощо), з них 46 – з краєзнавчої колекції, в т.ч. 36 – надруковані в Чернівцях.

Першочергово оцифровуються документи які мають незадовільний стан фізичного збереження, а також видання за запитами користувачів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, в т.ч. віддалених.

Завдання щодо подальшої реалізації проєкту:

- відшліфовування структури сайту, усунення дрібних недоліків;
- підготовка механізму збирання статистики використання порталу (Google Analytics);
- розробка окремого модуля (календарного) для відображення періодичних видань, в першу чергу – газет;
- включення інформації про портал, його метаданих до світових цифрових колекцій, зокрема EUROPEANA.

Реалізація даного проєкту забезпечить збереження унікальної документної спадщини України та зручний доступ користувачів,

задоволення їхніх інформаційних потреб, сприятиме розвитку наукових досліджень, збагатить інформаційний простір світу.

Микола Семенюк (*Чернівці*)

ПОХОДЖЕННЯ НАЗВИ ПОСЕЛЕННЯ РОГІЗНА

За археологічними даними Рогізна виникла не пізніше XII ст. Першу письмову згадку про село ми знаходимо у грамоті господаря молдавської землі Штефаніце Воде, датовану 7 жовтня 1519 р. У цьому документі згадувалася «пасика у хотарь Черновского торго, где были пчелы пана Грумаза». Цю пасіку, розташовану поблизу р. Прут, разом з с. Рогізна князь подарував за «свое и своей матери спасение» Радівецькому єпископству. Йшлося про велику та цінну ділянку, що мала власні межі. У цій згадці назва села звучить у трьох варіантах – Рогузна (рум. Roguzna), Рагозна та Рогозна (рум. Rogozna), хоча у самій назві документу – satul Rohozna.

Далі в документах, що стосуються пізнішого періоду, починаючи з XVII–XVIII ст., ця назва зберігається незмінною – Rohozna.

Під час російсько-турецької війни 1768-1774 рр., у вир подій потрапляють терени сучасної Пн. Буковини, зокрема і с. Рогізна, що в тогочасних, як правило, військових документах звучало як «деревня Рогоза». Наведемо декілька уривків. Так, в першому читаємо: «Наконец 24-го числа 1769 г., русские (військові – автор) снова перешли на ту сторону Днестра... двинулись въ обходъ, по дороге на деревню Рогози».

Завдяки виходу у світ праці відомого вітчизняного науковця С.Пивоварова «Садогурський монетний двір під Чернівцями (1771–1774)» є змога дізнатися про ряд російських документів того періоду. Цікаво, що с. Рогізна в них вже згадується як «Рогозна» або ж як «селение Рогожна».

Так, в одному з них розповідається, що барон М.П. Гартенберг «устроил монетный двор в своем имени Садогуре близ селения Рогожна». А в іншому, історик П. фон Вінклер ототожнює Садгору з с. Рогізна, ймовірно через те, що саме на землях цього поселення було засноване містечко. Він пише: «Разрешить Гартенбергу производить переделъ въ принадлежащемъ барону местечке